

APUD
SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM
ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

SATURIO

COMOEDIA = = = =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

TARCISIUS

ACTIO DRAMATICA =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

= = = = = = = =

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 0.50

ARRAE GORGONIAE

= = = = MILESIA FABULA = = = =

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPUNTUR

Ann. XIV.

ROMAE, Mense Septembri MCMXI

Num. IX.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Pretium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethuer et Wolf
Varsavia Polonorum
Rakowskie 11; edmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna" ..
Varsavia Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6,

IN CANADA

apud
Burns and Oates —
London W.
28, Orehard Street.
apud
Librairie Granger Frères
Montreal
1699, Rue Notre-Dame

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Usum latini sermonis per orbem universum tuetur ac fovet

Ilaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simples et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecepsis ad iuris regulas in S. Congregationibus inducas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, aut cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eumdem explorare desideria sua possit.

PREMIUM ANNUAE SUBNOTATIONIS EST:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italianam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA — VIA DELLE COPPELLE, 35 — ROMA

QUAE COMMENTARIUM POSSIDET NUNC ATQUE ADMINISTRAT.

Ann. XIV.

ROMAE, Mense Septembri MCMXI

Num. IX.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Rerum index:

- Quaestio exegética: «*Filius hominis*» — «*Filius Dei*»
De pugna inter veritatem et errorum in rebus theologis epistles.
Stili lapidarii elementa. — De epitaphis — De inscriptionibus historicis.
De *Saadio Persico poeta*.
Saadii Persici poetæ fabulae. — I. *Lynx Persica*. — II. *Tapetum et vexillum militare*. — III. *Magnificentia sepulcri res inanis*. — IV. *Vulpis fugiens*.
Ex *Italis urbibus*. Antonio Manno historico tributus honores.
Paroemiae sive Adagia. Equis albis procedere.

- Ex Sacris Congregationibus Romanis sententiae novissimae selectae. — Ex Congregatione Rituum. — Ex Commissione Pontificia de Re Biblica.
Diarium Vaticanum. Coram 88mo. admissiones. — Pontificiae electiones. — Vita functi viri clariores.
Annales: Mauritaniae res. — Balkanicum discrimen. — Ex Lusitania. Publici per orbem coetus legibus forendis.
Per orbem.
Librorum recensio - (F. X. Reuss).
Aenigmata.
Appendix: *Euplius*.

QUAESTIO EXEGETICA:

“*FILIUS HOMINIS*” , - “*FILIUS DEI*” ,

Dum neque in S. Pauli Epistolis, neque in ceteris Novi Testamenti scriptis, *Actibus Apostolorum* exceptis, ubi (VII, 55) legitur: «Ecce! video caelos apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei», nunquam expressio «*Filius hominis*» invenitur, in praedicatione Christi qualis ab Evangelistis refertur, Jesus Christus innumeris vicibus «*Filium hominis*» sese nominat. Quandoque expressio «*Filius hominis*» ad vitam terrestrem Iesu Christi relationem includit: (MARC. II, 10) «Ut autem sciatis, quia *Filius hominis* habet potestatem in terra dimittendi peccata»; (MATTH. VIII, 20) «*Filius autem hominis* non habet ubi caput reclinetur»; (Luc. XIX, 10) «Venit enim *Filius hominis* querere, et salvum facere quod perierat». Quandoque expressio «*Filius hominis*» ad passionem mortemque Iesu Christi relationem includit: (MARC. VIII, 31) «Et coepit docere eos quoniam oportet *Filium hominis* pati multa... et occidi»; (MARC. IX, 30) «Quoniam *Filius hominis* tradetur in manus hominum, et occident eum»; (MARC. XIV, 21) «Et *Filius quidem hominis* vadit sicut scriptum est de eo». Quandoque expressio «*Filius hominis*» ad Iesu Christi parusiam relationem includit: (MATTH. XXIV, 30) «Et tune parebit signum *Filii hominis* in caelo: et tunc plangent omnes tribus terrae: et videbunt *Filium hominis* venientem in nubibus caeli cum virtute multa, et maiestate». Quandoque expressio «*Filius hominis*» ad regnum Dei relationem includit: (MATTH. XVI, 28) «Amen dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant *Filium hominis* venientem in regno suo».

Propterea quaestio valde complexa, atque pro «*Critica*» quasi aenigmatica (1) oritur, quaenam videlicet

significatio expressioni «*Filius hominis*» a Christo adhibita insit. Hoc opus, hie labor noster est.

In Veteri Testamento, sub expressione «*Filius hominis*» modus quidam poeticus «*hominem*» indicandi latet: (Is. II, 12) «Quis tu, ut timeres ab homine mortal, et a filio hominis, qui quasi foenum, ita arescat?»; IEREM. (XLIX, 18) «Sicut subversa est Sodoma, et Gomorha, et vicinae eius, ait Dominus; non habitabit ibi vir, et non incolet eam *filius hominis*»; (PSAL. VIII, 5) «Quid est homo, quod memor es eius? aut filius hominis, quoniam visitas eum?» Propter Danielis verba (VIII, 15-17): «Intellige fili hominis, quoniam in tempore finis complebitur visio», existimant quidam, expressionem «*Filium hominis*» idipsum ac «prophetam» significare, dum alii in recensito testimonio, non nisi dignitatem, humilitatemque prophetae coram Deo stantis vident.

Iuxta Novi Testamenti exegetas, expressio «*Filius hominis*» in Novo Testamento multiplicem praefert significationem. Iuxta quosdam, quum expressio illa neque penes Apostolos neque S. S. Patres inveniatur, Christum nunquam tali modo se nominasse retinendum est. Vox illa «*Filius hominis*» a Danielis verbis (VII, 13): «Aspiciebam ergo in visione noctis et ecce! cum nubibus caeli quasi *filius hominis* veniebat» originem ducit. (1)

(1) En quid contra affirmationem hanc REYMUS BATIFFOL (*L'enseignement de Jésus*, VI In nota) scribit: «Nous nous séparons aussi du R. P. Rose «(Études sur les Évangiles, p. 169-182)» qui, après Holtzmann et Dalman entre autres, cherche l'origine du titre «fils de l'homme» dans Daniel (VII, 13). Jésus aurait pris ce titre pour caractériser son œuvre de fondateur du royaume de Dieu, en se reportant à la vision de Daniel où le fondateur du royaume des saints est nommé fils de l'homme. En rigueur, le passage de Daniel favorise plutôt l'idée du Messie inaugurant le royaume eschatologique, et nous retombons ainsi, dans le messianisme le plus juif. Mais la difficulté radicale, elle a été faite par M. Driver entre autres, consiste en ce que l'être qui est à come un fils d'homme» (DANIEL, VII, 13) est un être purement symbolique, mais symbolique de gloire et de victoire, et qu'il n'est pas possible d'identifier avec le serviteur souffrant et crucifié que Jésus désigne sous le titre de «fils de l'homme».

(1) Cfr. BATIFFOL. *L'enseignement de Jésus* - VI, Jésus lui-même.

EUPLIUS

(10)

Actio dramatica a I. B. Francesia versibus senariis exarata.

SCENA VIII.

FELIX et CALVIANUS.

FELIX (*qui exit lente et observans*).

Calvianus! Cur venit frugis haec bona?
Hic occultabo; olfaciam cur venerit.
Boni refert nil, mala semper alite.
Fugit hinc Oeris per posticum rapidus,
Necem daturus... Amplius non retulit...
Dolet nescire... Salvet Euplium Deus.
Audiamus.

CALVIANUS.

Modo dixerunt obiter
Oerim transisse, pessimum servorum genus.
Ei concreditam quid si rem dixerit?

Iuvat prudenter percunctari... Forsitan

Eum si viderit... Quid expilaverit.

FELIX (*qui se se profert*).
Tibi res prosperas deprecor a Superis.

CALVIANUS.

Vir probe, honeste, quomodo vales?

FELIX.

Bene!

(intra se) Felix, adverte, se serpens insinuat!

CALVIANUS.

Vidisti quemdam transeuntem propius
Oerim, servum pessimum, vinoque deditum?

FELIX.

Is est! (inter se). Vidi. (Clara voce) Nunc, indulge-
[bat genio!
Tulisse, aiebat, magnam vim pecuniae.

CALVIANUS.

Sed unde dixit carpsisse pecuniam?

FELIX.

Quid ex ore ebrui seit quidpiam expiscarier?

CALVIANUS.

Sed...

FELIX.

Is probe est!

CALVIANUS.

Quot viros adeptentes video!
Quot clamores!

FELIX (intra se)

Quid secum murmurat gravis?
CALVIANUS.Heic nolle habere sermonis arbitros,
Ipsi ne possint aliquid praesunere,
Ex mei pectoris moti imprudentia.
Scio quot corrupti vivant istoc saeculo.
Res arguunt me rectum in perniciem (seorsum com-

FELIX (inter se)

(motus.).
Hic est qui duxit Oerim procul dubio!
Sed illum forte adhuc per tempus distul... (voce
[civium audiuntur]).

CALVIANUS

Quot audio voces intus adelamantium!
Quid est? (Intus exauditur: Io imperator! Io Cae-
[sari!
Facit qui salvam gladio rempublicam).

SCENA IX.

(Cives ingrediuntur grassantes scenam et clamantes).

I CIVIS.

Suis sit hostibus mors, exterminium!
Vivat imperator! Vivat in saeculum!

MAXIMUS.

(Qui turbam civium agitat, in medium prolapsus ait:
Ad vos lubens alloquor, cives Catanae,
Semper fuitis fulcimen imperii...
Adest nunc civibus grande periculum,
Nam nostro Caesari adsunt adversarii,
Movent qui cuncta, caelum scandunt et nubila...
Hi sunt christiani, homines turpissimi!
Adorant hominem, damnatum capitum...
Diis sed omnibus sint actae gratiae,
Quod ille nuper qui ducebatur agmina,
Linebat affabre civibus labia,
(Peius ne proferam contra demortuum)
Huius reus criminis fassus est omnia.

CIVES.

Quis? Euplius? (una simul inter se coll quentes).

MAXIMUS.

Reete dixistis. Euplius!
Et ipse tradidit libros ad iudices,
Ab illis pronus postulavit gratiam...
Poena sed morsibus pulsus disparuit.

I CIVIS.

Proh dolor! Ipse? Clarus tot virtutibus?

II CIVIS.

Pius, medebatur semper inopiae...

III CIVIS.

Data succurrebat nobis pecunia.

CALVIANUS.

Christi doctrina, tandem sic cognoscitur!

MAXIMUS.

Adhuc quid ei fidem vos servabitis?

CALVIANUS.

Iugum quod ipse vobis olim imposuit,
Quod ipse rupit, et cur vos portabitis?
Indignabundi, Catanienses, rumpite!
Quid prohibet? Nihil. Sic datis obsequium
Imperatori, donis qui nos cumulat.
Erit sic civitas denuo Catana
Suo prae ceteris cordi dulcissima.

MAXIMUS.

Vobis quid videtur?

CALVIANUS.

Quod est consilium?

MAXIMUS.

Cadat odiosa Christi religio,
Rumpatur barbarum servitatis iugum!

(Ad proximum numerum).

SOCIETAS EDITRIX ROMANA

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

praeter Officium nuntiorum et publicae rerum praedicationis, tum
per Italiam omnem, tum apud exteris gentes, quo facilis satisfaceret
pluribus et Diurnorum suorum, et VOCIS URBIS commentarii sociis et
lectoribus requirentibus consultationes, consilia, explanationes, sollici-
tationes apud forenses aut civiles magistratus, aptum quoque recens
instituit

OFFICIO CONSULTORUM ET PATROCINII,

quod eximiis iuris peritis concedidit.

Huiusmodi officii peculiare munus imprimis datum est, ea apud
Curias quaslibet et publicas administrationes procurandi, quae in com-
modum Sacerdotum in eorumque iurum omnium tutelam cedere maxime
possint, uti parochialium congruarum supplementa, cultualium expensa-
rum solutionem, regalium placitorum expeditionem, reddituum conver-
sionem, potestatem hereditatum vel aliarum liberalitatum excipiendarum,
docendi facultatem, etc.

PRO OMNIBUS

DILIGENTIA IN OPERE - TEMPERANTIA IN PRETIO

APUD

SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

SATURIO

COMOEDIA = = = =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 1.00

TARCISIUS

ACTIO DRAMATICA =

= = = = JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

= = = = = = = = =

= EDITIO ALTERA =

VEN. LIBELL. 0.50

ARRAE GORGONIAE

= = = = MILESIA FABULA = = = =

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

— VEN. LIBELL. 0.60 —

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

Ann. XIV.

ROMAE, Mense Octobri MCMXI

Num. X.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Pretium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA — Via delle Coppelle, 35 — ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum
Rakewskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
“Kronika Rodzinna..”

Varsaviae Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6,

IN CANADA

apud
Burns and Oates

London W.
28, Orchard Street.

apud
Librairie Granger Frères

Montreal
1699, Rue Notre-Dame